

Johan van Reede, heer van Renswoude

Aan: Constantijn Huygens

16 maart 1645

3915

Bron: Koninklijk Huisarchief, Archief Constantijn Huygens, G1-8.4

Voorlopige transcriptie

[Huygens tekende er op aan:] R. 25 mart. 45

Mijnheere,

Ick heb U.E. missive van 27 februari ontfangen ende twe minne of recht blinde brieven aen U.E. con fine wel besteet, dan daer niet vorder van gehoort, ende ben verwondert dat U.E. niet scrijft of de boats sijn te lande gecomen, alsoo het lang is geleden dat uut Engelandt sijn gesonden. De paerden staen oock noch ende wachten op convoy, daerom ick tussen wel in de vlote heb gescreven. Ick sal nae het gedesireerde boeck doen vernemen ende wetende waerinne ick U.E. sal connen dienen, sal mij daer seer geerne in laeten gebruyken.

Sijn Majesteyt is bedroeft; de bijeencompste tot Uxbridge is gescheyden, sage die gaerne weder bijeen, waertoe wij mede arbeyden ende hadden sijne commissarissen 'tselvige mede versocht, maer hoore niet dat het Parlement daer eyt op heeft gedaen. Als wij een nationale sinode hadden voorgeslagen met assumtie van alle protestantsche kercken, soo worden ons onder de handt geseyt dat het onaengenaem was, waerom wij weder harwaerts sijn gegaen. Wij wenschen brieven te hebben op ons wedercomptste of verblijf. Sijn Majesteyt sal niet lang hier blijven. Die van 't Parlement hebben weder ingenomen Waymouts, een zeehaven, alsmede de stadt Screwsbury, sijnde van groote importantie, waermede Sijn Majesteyt heeft verloren wel contributiën van acht provintiën, ende dier combinatie die een leger souden hebben gehadt van 20.000 man om haerselven te defenderen, waerom men nu meynt, dat het Parlement de sequestre niet sal willen hebben gedecideert, als met de wapenen, een scherp middel. Den prins van Walles is gisteren van hier vertrocken nae Preston om in 't westen een armee te werven, heeft bij hem

sijn gouverneur den grave van Barckshire, de lord Capel, Hopton, Culpeper, Hide ende enige anderen. Richemont, Harford ende Zuythampton hebben geëxcuseert mede te gaen.

Wij hooren hier niet van de gemuytineerde troupen van Essex, maer in 't harwaerts comen verstonden 1.500 ruyters de Theems gepasseert te sijn, roepende "for God and King Charles", ende gingen nae Wicham, alwaer het Parlement geen forces heeft. Ik verstae dese proceduren niet. Bij ons sou men hen daer anders van dienen. Ick heb aen Sijn Hoocheyt geen materie te scrijven, te meer alsoo nu pijnelijck is ende mij recommanderende in U.E goede gratiën, bevele U.E. in de bewaringe Godes ende blijve, Mijnheer, U.E. ootmoedigen dienaer,

Johan van Reede

Oxford, desen 16 martij 1645

[Naschrift:] 358249123026 [Huygens: Arbeit] 11826 [Huygens: dat] 1622810151619 [Huygens: Joachimi] 3015161224918302712 [Huygens: hier blijve].

PS

Ick heb nae U.E. neve, h. van Wilhuysen, doen vragen, die hier nu binnen Oxfort is, maer is seer swack, soodat men van sijn opcommen despereert. Hij heeft de legersieckte, ende daer sijn onlangs noch twe accidenten bij gevallen, die hem seer verswacken, ende alsoo sijn sieckte vierich ende vehement is, soo willen sijn cameraden hem verlaten, doch ick sal nae hem laeten sien, soolang ick hier ben, ende U.E. mach versekert sijn soo ick hem enige vrintschap of dienst can doen, dat ick om uw maechschap het gaerne sal doen. Hij roept all om den Haechschen meester daer AB uuthangt, die meynt hij sou hem connen helpen. Sijn mage heeft nootsakelijck van doen eyt te ontfangen, waertoe hij meynt dat hij, hoop ende tiriakel hem dienstich sou wesen ende verlangt daer wel nae, maer watt is 't, hij can 't niet in krijgen. Nu behelpt hij hem hier met een quacksalver, genaemt KQ, enen die hem sal bederven, die maer alleen aan gelt doet ende geen verstant heeft van sijn sieckte. Sijn crachten verminderen ende is evenwel soo op hem versott dat men hem daer niet can afraden. U.E. neve is wat eensinnich, 't is misschien door de sieckten; *omnes cum ...*

[onleesbaar] valemus egrotis recta consilia damus. Ick sal aen ten besten doen raden, sooveel als mogelijk.

Sijn Majesteyt heeft sonnendach voorleden aen prins Willem gegeven de Ordre van de Garter, waerover den canchelaer van de Ordre van mijn heeft versocht de tijtels, ende alsoo ick niet wete hoe Sijn Hoocheyt goetvindt die souden werden gestelt, soo heb ick aengenomen daerover te scrijven. U.E. gelieve mij die dan met den eersten post te senden om die te communiceren, daer het sal behooren. Den hartoch van Espamar is daer oock mede vereerd, maer ick gelove prins Willem eerste in ordine.

Hier compt tijding dat den Con[ing] heeft ontsett in Jorkshire Pontpact ende geslagen ende gevangen 2.000.

U.E. seyt dat de missivebrief hem verresien[?]. Voor mijn, ick ben daarvan gehart alsof ick aen een vaetdoeck geleckt hadt, ick wilde U.E. wat cordiales ende openingen daerbij hadt gedaen, want het conde nu comen dat ick onwetende een anderen wech ging, ende soo sou men te verre van malcander sijn.

Men scrijft ons van London dat men daer niet eens denckt op onsen voorlach ende veel minder om de handeling te reaffirmeren.

Desen brief heb ick selfs open gedaen ende daernaer weder gesloten

[Adressering: Mijnheere, mijnheere Constantine Huygens, ridder, raedt ende secretaris van Sijn Hoocheyt]